

EN KÖFRI SKÅNSK SJUKVÅRD

Socialdemokraterna i Skåne – valmanifest för
mandatperioden 2023-2026

Socialdemokraterna

VÅR SKÅNSKA SJUKVÅRD KAN BÄTTRE

Henrik Fritzon är Socialdemokraternas kandidat till ordförande i regionstyrelsen. Idag är han oppositionsråd i Region Skåne.

De skånska vårdköerna är längre än någonsin och skåningarna tillhör de i landet som har sämst tillgänglighet till sjukvård.

Köerna blev längre i alla regioner under pandemin, men i Skåne växte de mycket mer än i övriga landet. För många vanliga diagnoser måste man nu vänta mycket längre i Skåne än i våra grannregioner. Inom cancersjukvården får endast drygt en tredjedel av patienterna vård inom de uppsatta tidsgränserna. Skånska läkare varnar för att patientsäkerheten är hotad och på flera skånska sjukhus är det kris.

Det är vanliga människor som tvingas stå i dessa köer och inte få den vård de har rätt till.

Det här är facit efter snart fyra år med moderatletts styre i Region Skåne. Det är tid för en ny politisk ledning.

En väl utbyggd offentlig sjukvård är grundläggande i välfärdssamhället. I detta valmanifest lägger vi socialdemokrater fram våra viktigaste förslag för en köfri skånsk sjukvård.

VÅRT FÖRSTA OCH STÖRSTA VÄLLÖFTE – KÖERNA SKA BORT

Vårt första och största vällöfte – köerna ska bort!

Den nationella vårdgarantin innebär att alla har rätt att komma i kontakt med sin vårdcentral samma dag, få en medicinsk bedömning på sin vårdcentral inom tre dagar samt inom 90 dagar från beslut få träffa specialistläkare eller få åtgärd eller operation. Idag uppfyller ingen region dessa rättigheter. Skåne är en av de regioner som har sämst tillgänglighet i landet vad gäller operation och åtgärd. Socialdemokraterna i Skåne har beslutat att göra Skåne till den första region som klarar att uppfylla vårdgarantin för alla. Alla våra vällöften inom sjukvården syftar till att Region Skåne ska lyckas med detta.

TRETTON PUNKTER FÖR EN

1

Mer personal i skånsk sjukvård.

Skånsk sjukvård behöver mer personal. Långa väntetider på akuten, månader i kö till en höftledsoperation, långa utredningstider för psykiatriska diagnoser – allt detta beror i slutändan på att den skånska sjukvården har för få anställda och lider brist på vissa nyckelkompetenser. En förutsättning för att öka tillgängligheten är därför att anställa mer sjukvårdspersonal. Vår bedömning är att under nästa mandatperiod behöver Region Skåne öka antalet anställda i sjukvården med 3000.

KÖFRI SKÅNSK SJUKVÅRD

2

Stor satsning på utbildning.

Grundutbildningarna måste byggas ut och fler ges möjlighet att specialistutbilda sig.

Den främsta anledningen till de långa vårdköerna är bristen på nyckelkompetenser, såsom specialistutbildade sjuksköterskor och specialistutbildade läkare. Utbildning av vårdpersonal är ett mellan regionerna och staten delat uppdrag. Det står klart att staten måste öka antalet utbildningsplatser för sjuksköterskor och läkare. Region Skåne ska därför agera självständigt och via

SKR för att få till en överenskommelse med staten om att bygga ut vårdutbildningarna. Samtidigt ska Region Skåne öka antalet ST-block för utbildning av specialistläkare samt förbättra möjligheterna för sjuksköterskor och undersköterskor att vidareutbilda sig. Alla grundutbildade läkare som arbetar i Region Skåne och som är kvalificerade ska erbjudas specialistutbildning i Region Skånes försorg. Vad gäller sjuksköterskor och undersköterskor ska alla som arbetat i Region Skåne i mer än tre år få erbjudande om specialistutbildning med bibehållen lön genom utbildningsanställning.

3

Arbetsmiljön måste förbättras och utbildning premieras.

Idag pågår ett stort antal arbetsmiljökriser. Dessa måste rättas till, både som en del av ett arbetsgivaransvar och för att Region Skåne ska kunna rekrytera personal.

Bristen på nyckelkompetenser speglar inte enbart en generell brist i samhället, utan också att Region Skåne har svårigheter att konkurrera med andra aktörer – såsom kommunerna. Detta beror i sin tur på att det på många håll finns allvarliga arbetsmiljöbrister. Det sammanhänger med stress och underbemanning, det vill säga att onda spiraler har uppstått. Region Skåne måste därför skapa bättre villkor för sina anställda, erbjuda löner och arbetsmiljö som är konkurrenskraftiga och öka medarbetarinflytandet över sådant som schemaläggning. Timanställningar ska avskaffas och ersättas med tryggare anställningsformer. Heltid ska vara norm för alla som arbetar i Region Skåne. Deltid ska vara en möjlighet. Region Skåne ska värna en god relation och dialog med de fackliga organisationerna. Utbildning ska premieras och de återkommande sparbetingen som ger upphov till dålig arbetsmiljö och stress upphöra. Generellt behöver vårdpersonalens löner öka.

4

Sluta spara på skånsk sjukvård.

Skånsk sjukvård har ständiga sparkrav. Det stressar organisationen och medarbetarna och gör att väntetiderna ökar. Under senare år har sparbetingen i början av året uppgått till omkring en miljard kronor. Dessa sparbetning har lagts ut i sjukvården, trots pandemin och trots full statlig kostnadstäckning för coronasjukvården. Pengar finns, men de används inte. De ständiga sparkraven är ett av skälen till arbetsmiljökriserna som gör att erfaren personal lämnar Region Skåne och att operationskapaciteten blir för låg och att köerna växer. Bättre användning av regionens resurser och stopp för ständiga sparbetning är en nödvändig förutsättning för att lösa den skånska vårdkrisen. På sikt behöver den låga skånska skattesatsen anpassas till riksgenomsnittet.

5

Mer tid för patienterna.

Vårdpersonalen ska avlastas administrativa sysslor för att få mer tid för patienterna.

Samtidigt som antalet anställda i sjukvården ökar, är det centralt att var och en kan arbeta enligt sin kompetens. Det betyder bland annat att sjuksköterskor inte ska utföra uppgifter som undersköterskor kan utföra och att läkares administrativa uppgifter måste minimeras genom att anställa fler medicinska sekreterare och assistenter. En regionövergripande utredning ska göras för att tillse att kompetenser används på rätt sätt. I denna översyn ska också kartläggas vilka möjligheterna är att effektivisera organisationen avseende vissa arbetsuppgifter – exempelvis om antalet kommunikatörer och anställda som arbetar med olika sorters påverkansarbete kan reduceras.

6

Cancervårdens tidsgränser ska hållas för alla.

Skånsk cancervård håller hög kvalitet, men den är inte dimensionerad efter behoven.

Den måste prioriteras och få ökade resurser. Region Skåne har i flera år kritiserats, bland annat av Inspektionen för vård och omsorg, för bristerna i cancersjukvården. Cancerläkare på Skånes universitetssjukhus har Lex-Maria-anmält sig själva för de långa väntetiderna. Inom cancervården regleras vårdprocessen för de vanligaste diagnoserna av standardiserade vårdförlopp. Varje diagnos har på medicinskt satta grunder vissa tidsgränser för olika åtgärder. Emellertid hålls inte dessa tidsgränser för mer än en dryg tredjedel av de patienter som ingår i dessa standardiserade vårdförlopp.

En kriskommission för skånsk cancersjukvård ska tillsättas, som ska klargöra vilka åtgärder som krävs. Som en del av Socialdemokraternas vallöfte om en köfri vård under nästa mandatperiod, ska cancervårdens tidsgränser inom de standardiserade vårdförloppen hållas för samtliga patienter, med undantag för de patienter där det finns medicinska eller personliga skäl att skjuta på en behandling eller åtgärd.

7

Bättre tillgänglighet i primärvården: 10-minutersgaranti, drop-in, bättre öppettider.

Kontaktvägarna in i sjukvården ska förbättras både vad gäller vårdcentralernas öppettider och telefontillgängligheten.

Skåne har ett väl utbyggt nät av vårdcentraler, men tillgängligheten är på många håll låg. Det kan vara svårt att komma fram till sin vårdcentral i telefon och många patienter får inte en medicinsk bedömning inom tre dagar, såsom vårdgarantin ger rätt till.

Det är tydligt att det krävs mer personal på vårdcentralerna, både för att ta emot patienter och för att ta emot telefonsamtal. En 10-minutgaranti ska införas. Alla som ringer till sin vårdcentral ska komma fram inom tio minuter. En motsvarande garanti ska införas på 1177 och antalet anställda ökas så att det målet kan nås. Det ska också vara enkelt att kunna komma till i primärvården på kvällar och helger. Generellt behöver vårdcentralernas öppettider utökas på kvällarna, och därutöver ska det på alla större orter finnas en kvälls- och helgmottagning öppen för alla och med möjlighet till drop-in.

»DET ÄR TYDLIGT ATT DET KRÄVS MER PERSONAL PÅ VÅRDCENTRALERNA»

8

Akutvård utan timmar i väntrum.

Alltför många patienter får vänta i många timmar på de skånska akutmottagningarna.

Bristen på vårdplatser gör att många patienter får ligga kvar länge på akutmottagningen innan de kan flyttas till avdelning. Akutmottagningarna behöver mer personal och observationsplatser ska inrättas på de mottagningar som idag inte har det. För att säkra en sammanhållen prehospitäl vård, ska hela ambulanssjukvården bedrivas i Region Skånes egen regi.

FOTO: NIKLAS LAURIN/REGION SKÅNE

9 **Kvinnosjukvården måste få ökade resurser.**

Många kvinnor får vänta alldeles för länge på besök och åtgärd och flera vittnar om att de måste söka sig långt bort från sin hemort för att få komma till en gynekolog.

Detta måste åtgärdas. Kvinnor med gynekologiska besvär kan idag vända sig till sitt sjukhus, privat gynekolog eller till sin vårdcentraler. Det är dock för få vårdcentraler som idag har gynekologisk kompetens. Fler vårdcentraler ska bli bättre på att ta emot patienter för gynekologiska undersökningar. Det behövs också mer resurser till specialistgynekologin. På flera skånska förlossningsavdelningarna finns idag problem med stress, hög arbetsbelastning och brister i arbetsmiljön. Riktade satsningar ska göras på förlossningsjukvården.

10 **Köfri psykiatri.**

Väntetiderna inom psykiatrin är alldeles för långa, i synnerhet inom barn- och ungdomspsykiatrin (BUP). Det beror framför allt på brist på vårdpersonal med rätt kompetens, vilket i sin tur beror på brist på resurser. Både personal- och resursbristen är särskilt allvarlig inom BUP, som systematiskt underfinansierats av det borgerliga styret. Köerna ska kortas och den särskilda vårdgarantin ska uppfyllas till 100 procent. För att nå detta mål ska alla besparingar inom BUP upphöra och mer resurser ska tillföras hela psykiatrin för att förbättra arbetsmiljön och skapa förutsättningar för att behålla och rekrytera mer personal. Region Skåne ska också stärka samarbetet med kommunerna och samverka mellan BUP, första linjen, ungdomsmottagningarna, skola, elevhälsa och socialtjänst, så att effektivare åtgärder mot psykisk ohälsa kan sättas in i ett tidigare skede och specialistpsykiatris resurser kan riktas mot patienterna med störst behov.

11

Bestäm mer själv – använd tekniken bättre.

Det är hög tid att den digitala tekniken som används i övriga samhället också blir tillgänglig i sjukvården.

Sjukvården ligger efter övriga samhället vad gäller användning av modern teknik, men också i synen på hur vi som individer själva ska kunna planera våra liv. Det faktum att man idag normalt får en tid tilldelad sig, snarare än att själv kunna boka en tid är ett exempel. Det ska göras möjligt att på 1177 boka och omboka besök och vissa åtgärder i elektiv kirurgi, följa remisser och förnya recept. Det ska bli möjligt att själv boka sin tid när man fått en remiss, snarare än att bli kallad i brev eller digitalt till en tid som man inte själv kunnat påverka. 1177 ska fungera som en portal där det är möjligt att videosamtala med läkare eller sjuksköterska på samma sätt som flera privata vårdcentralsaktörer idag erbjuder.

12

Investera för en bättre sjukvård.

Region Skåne investerar i eller är i planeringsprocessen för nya sjukhus i Malmö, Helsingborg och Lund. Detta är långsiktiga och stora investeringar och om dessa råder enighet mellan samtliga partier i regionen. Emellertid har andra nödvändiga investeringar under den senaste mandatperioden negligerats av den styrande alliansen. Som del av våra vallöften kommer investeringar, som nedprioriteras av styret, göras under nästa mandatperiod. Detta rör renovering och ombyggnation av akutmottagningarna i Kristianstad och Ystad. Det behövs också en investering i CT- utrustning på Lunds akutmottagning.

13

Värna alla sjukhus.

I den fortsatta utbyggnaden av sjukvården ska alla skånska sjukhus värnas och utvecklas. De stora akutsjukhusen har en given och viktig roll. De mindre sjukhusen gör möjligt att mycket av vården kan bedrivas i hela Skåne, nära medborgarna. De mindre sjukhusen ska kunna fortsätta att specialisera sig på det man redan är bra på.

Vi värnar alla de skånska sjukhusen och säger bestämt nej till privatisering av sjukhus.

KÖERNA SKA BORT – ALLA SKÅNINGAR SKA FÅ VÅRD I TID.

Alla ska ha rätt till en god sjukvård utan långa väntetider. Men så är det inte i Skåne. Här är köerna längre än i övriga landet, över 30 000 skåningar väntar i vårdkön. Operationsköerna har vuxit dubbelt så mycket i Skåne som i riket och i cancersjukvården får bara drygt var tredje patient vård enligt de tidsramar som finns. Det är svårt att få tid till läkare eller att ens komma fram i telefon till sin vårdcentral.

Så här kan vi inte fortsätta ha det i skånsk sjukvård. Region Skåne har sedan 2018 ett moderatlett styre. I valet i september bestämmer du. Fyra år till med Moderaterna eller rösta för förändring och en bättre skånsk sjukvård.

Den här broschyren är valmanifest för Socialdemokraterna i Skåne
för perioden 2023-2026.

Vill du se vår valfilm som belyser vårdkrisen i Skåne?
Du hittar den på www.vartskanekanbättre.se

Socialdemokraterna
I REGION SKÅNE